การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

Self Esteem, Adversity Quotient and Happiness at Work of Officers at Directorate of Civil Affairs

กฎชกร บุนนาค[1] **ทิพย์วัลย์ สุรินยา[2]**

Kotchakorn Bunnak **Tippavan Surinya**

[1]ร.อ.หญิง นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[2]ผศ.ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail : sweetpeemai28@gmail.com

Received: May 3, 2019

Revised: May 17, 2019

Accepted: May 22, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ระดับความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค และระดับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ จำนวน 188 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า 1) การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคและความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับสูง 2) ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุราชการ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน 3) การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ความสุขในการทำงาน

Abstract

The objectives of this study were; 1) to study the level of self esteem, adversity quotient and happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs, 2) to compare happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs according to their personal factors, 3) to study relationships between self esteem and happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs, and 4) to study relationships between adversity quotient and happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs. The samples were 188 officers at Directorate of Civil Affairs. Data were collected by using the questionnaires. The statistic methods used for analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The statistical significance was set at .05 and .01 level.

The results of this study indicated that 1) Self esteem, adversity quotient and happiness at work of Officers at Directorate of Civil Affairs were at the high level, 2) Officers at Directorate of Civil Affairs who had different in sex, age, position, education level, marital status, working experience and salary have not different happiness at work, 3) Self esteem have positively correlated with and happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs with statistical significant at .01 level, and 4) Adversity quotient had positive correlation with happiness at work of officers at Directorate of Civil Affairs with statistically significance at .01 level.

Keywords : Self Esteem, Adversity Quotient, Happiness at Work

บทนำ

กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศเพื่อการป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศ ตลอดจนการพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์ "กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค" ตามยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) โดยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทหารฉลาด (Smart People) อาวุธฉลาด (Smart Weapon Systems) และกลยุทธ์ฉลาด (Smart Tactics) เพื่อให้ความมั่นใจว่ากองทัพอากาศจะดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุดเพื่อประเทศชาติ และประชาชน อย่างเต็มกำลังความสามารถ [1] ทั้งนี้กองทัพอากาศตระหนักดีว่าการพัฒนากำลังพลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเร่งด่วนเป็นลำดับแรก เพราะการขับเคลื่อนในทุกมิติต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากกำลังพลทุกระดับชั้นยศ กำลังพลต้องมีจิตสำนึกในการเป็นทหารอากาศ โดยใช้สมรรถนะและขีดความสามารถของกำลังพลได้อย่างเต็มที่ เพื่อปรับปรุงเส้นทางความก้าวหน้าในสายงานของตนเอง เสริมสร้างการเรียนรู้อย่างพอเพียงในสาขางาน ก้าวทันเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ พัฒนาแนวคิดในการปฏิบัติภารกิจ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในสวัสดิการด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม พร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า และสามารถเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นได้ว่าเป็นอย่างไร โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยสิ่งอื่นหรือผู้อื่น ซึ่งความรู้สึกการเห็นคุณค่าในตนเองจะสื่อออกมาทางความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่น และความรู้สึกการเห็นคุณค่าในตนเองก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมการทำงานดีขึ้น [2] บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงสามารถฟันฝ่าอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต สามารถยอมรับสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองรู้สึกผิดหวังและท้อแท้ใจด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยความหวังและความกล้าหาญ จึงเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีความสุขในการดำเนินชีวิตและการทำงานได้เป็นอย่างดี [3] ดังนั้น ถ้าข้าราชการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ก็จะทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่เปิดเผยแสดงความสามารถของตนเอง มีสัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่ดีต่องาน ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมไปถึงการมีความรู้สึกกังวลใจ ท้อแท้ใจ มองโลกในแง่ร้าย ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และมีแนวโน้มที่จะประสบความล้มเหลวในชีวิต ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่ควรมองข้ามหรือละเลยในการส่งเสริมให้ข้าราชการมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญ ทำให้ข้าราชการกำหนดความสามารถในการจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ ของตนเองในการอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งสามารถก้าวผ่านปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมุ่งมั่นจนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน Stoltz [4] กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค จะต้องมีเจตคติในทางบวก มีสติ มีความรับผิดชอบต่อปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นความท้าทายที่ทำให้เกิดโอกาสหาหนทางที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตของบุคคล นอกจากนี้ ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ยังสามารถทำนายและบ่งบอกความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ความคาดหวัง ความสุขในการทำงาน ความมั่นคงทางอารมณ์ มีสุขภาพทั้งใจและกายดี สามารถเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาสู่ชีวิตได้ [5] ดังนั้น หากข้าราชการมีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคไปได้ ก็ย่อมช่วยให้มีความสุขและประสบความสำเร็จในการทำงานตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้

ความสุขเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทุกคนปรารถนา ไม่ว่าจะเป็นมุมมองของชีวิตส่วนตัว ครอบครัว หรือการทำงาน ซึ่งโดยทั่วไปคนส่วนใหญ่มักจะใช้เวลาที่ทำงานมากกว่าหนึ่งในสามของแต่ละวัน ดังนั้นการเสริมสร้างความสุขในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น นอกจากจะทำให้ชีวิตมีความสุขแล้ว ยังทำให้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพและน่าพอใจ ส่งผลให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การที่ข้าราชการสามารถทำงานด้วยความสุข รู้สึกสนุก ทำงานในสิ่งที่ตนเองรักและงานประสบความสำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย รู้สึกว่าตนเองได้แสดงความสามารถและศักยภาพได้อย่างเต็มที่ มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางกายและจิตใจ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย มีความสุขจากการที่บุคลากรในที่ทำงานเดียวกันมีน้ำใจเอื้ออาทรกัน มีบรรยากาศในการทำงานดี ทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นหากข้าราชการมีความสุขในการทำงาน ก็จะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นคงในอาชีพ กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มองเห็นคุณค่าในตนเองและสามารถฟันฝ่าอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆได้

ดังเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง การเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค กับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ โดยมุ่งหวังว่า จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน

สำหรับหน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และวางแผนพัฒนาบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งสู่การเป็นกองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาคตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ จำนวน 354 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณตามสูตรของ Yamane [6] ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดที่ยอมรับได้ที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ในการศึกษาครั้งนี้มีตัวแทนประชากร จำนวน 188 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check list) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Coopersmith [7] ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความสำคัญ ด้านการมีอำนาจ ด้านการมีความสามารถ และด้านการมีคุณความดี ข้อคำถามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 35 ข้อ

1. ด้านความสำคัญ 8 ข้อ
2. ด้านการมีอำนาจ 9 ข้อ
3. ด้านการมีความสามารถ 9 ข้อ
4. ด้านการมีคุณความดี 9 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงวัดระดับ โดยข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะการประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2 คะแนน
เห็นด้วยมาก	3 คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	4 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนการเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งรายข้อ รายด้าน และโดยรวม มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{4-1}{3} = 1.00$$

ระดับคะแนน	ความหมาย
1.00 – 2.00	การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับต่ำ
2.01 – 3.00	การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
3.01 – 4.00	การเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Stoltz [4] ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านผลกระทบของปัญหาและความยุ่งยากต่อชีวิต และด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา ข้อคำถามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 38 ข้อ

1. ด้านการควบคุม 9 ข้อ
2. ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ 9 ข้อ
3. ด้านผลกระทบของปัญหาและความยุ่งยากต่อชีวิต 10 ข้อ
4. ด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงวัดระดับ โดยข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะการประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ เช่นเดียวกับข้างต้น

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ทั้งรายข้อ รายด้าน และโดยรวม ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา เช่นเดียวกับข้างต้น

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสุขในการทำงาน โดยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Manion [8] ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านความรักในงาน ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการเป็นที่ยอมรับ ข้อคำถามแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 39 ข้อ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์ 10 ข้อ
2. ด้านความรักในงาน 9 ข้อ
3. ด้านความสำเร็จในงาน 10 ข้อ
4. ด้านการเป็นที่ยอมรับ 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงวัดระดับ โดยข้อความแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกในลักษณะการประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ เช่นเดียวกับข้างต้น

เกณฑ์การให้คะแนนความสุขในการทำงาน ทั้งรายข้อ รายด้าน และโดยรวม มีเกณฑ์การพิจารณาเช่นเดียวกับข้างต้น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย และทฤษฎีแนวคิด ที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค และความสุขในการทำงาน

ขั้นที่ 2 หาค่าความเที่ยง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ให้สอดคล้องกับโครงสร้าง และนิยามศัพท์เฉพาะ หลังจากนั้น นำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

แล้วจึงนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .915
2. แบบสอบถามความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .964
3. แบบสอบถามความสุขในการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .976

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขอหนังสือจากโครงการวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ขั้นที่ 2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ โดยผู้วิจัยทำการชี้แจงและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้

ขั้นที่ 3 ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ตามเกณฑ์ที่กำหนด นำแบบสอบถามที่ได้บันทึกคะแนนโดยลงรหัสและบันทึกข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 มีอายุ อยู่ระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 มีตำแหน่งลูกจ้าง – พนักงานราชการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 มีอายุราชการ เริ่มบรรจุ – 5 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 60.11 มีสถานภาพแบบสมรสหย่าร้าง หรือหม้าย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 52.66 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001–30,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคะแนนโดยรวมและรายด้านของการเห็นคุณค่าในตนเอง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค และความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ระดับความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค และระดับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
การเห็นคุณค่าในตนเอง	**3.26**	**0.34**	**สูง**
ด้านความสำคัญ	3.20	0.44	สูง
ด้านการมีอำนาจ	3.29	0.38	สูง
ด้านการมีความสามารถ	3.24	0.40	สูง
ด้านการมีคุณความดี	3.31	0.39	สูง

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค	**3.32**	**0.36**	**สูง**
ด้านการควบคุม	3.33	0.37	สูง
ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ	3.33	0.52	สูง
ด้านผลกระทบของปัญหาและความยุ่งยากต่อชีวิต	3.29	0.41	สูง
ด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา	3.34	0.44	สูง
ความสุขในการทำงาน	**3.19**	**0.44**	**สูง**
ด้านการติดต่อสัมพันธ์	3.36	0.40	สูง
ด้านความรักในงาน	3.39	0.43	สูง
ด้านความสำเร็จในงาน	3.36	0.38	สูง
ด้านการเป็นที่ยอมรับ	3.19	0.44	สูง

ผลการทดสอบ

1. จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความสุขในการทำงานไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (F) ความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=188)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสุขในการทำงานโดยรวม			
	t	F	p-value	สรุปผล
เพศ	1.903	-	.059	ไม่แตกต่าง
อายุ	-	0.624	.601	ไม่แตกต่าง
ตำแหน่ง	-	0.388	.817	ไม่แตกต่าง
อายุราชการ	-	0.205	.935	ไม่แตกต่าง
ระดับการศึกษา	-	0.418	.659	ไม่แตกต่าง
สถานภาพสมรส	0.316	-	.751	ไม่แตกต่าง
รายได้ต่อเดือน	-	0.036	.965	ไม่แตกต่าง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

การเห็นคุณค่าในตนเอง	ความสุขในการทำงาน				
	ด้านติดต่อสัมพันธ์	ด้านความรักในงาน	ด้านความสำเร็จในงาน	ด้านการเป็นที่ยอมรับ	โดยรวม
ด้านความสำคัญ	.463**	.467**	.496**	.704**	.650**
ด้านการมีอำนาจ	.327**	.523**	.572**	.632**	.623**
ด้านความสามารถ	.320**	.584**	.573**	.552**	.613**
ด้านคุณความดี	.387**	.565**	.513**	.446**	.575**
โดยรวม	.447**	.639**	.644**	.696**	.735**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 การเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r = .735) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจากที่ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเห็นคุณค่าในตนเองค่อนข้างสูง จะทำให้ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความสุขในการทำงานสูงตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการแก้ปัญหา มองโลกในแง่ดี คิดในด้านบวก พอใจในตนเอง กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จ การเห็นคุณค่าในตนเองจะทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองในแง่ดีพร้อมที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างและขัดแย้งกับตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดี และความรู้สึกทางบวกต่อบุคคลอื่น อีกทั้งข้าราชการยึดมั่นในมาตรฐานของสังคม โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กองทัพอากาศกำหนดไว้ ไม่กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมขัดต่อกฎระเบียบและวินัย มีความรับผิดชอบต่อภารกิจหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม การไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม จึงส่งผลให้ข้าราชการมีความรู้สึกที่ดีเกิดขึ้นภายในจิตใจ รวมถึงอารมณ์ที่แสดงออกทางด้านบวก แสดงให้เห็นว่าข้าราชการมีความสุขในการทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านติดต่อสัมพันธ์ (r = .447) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านความรักในงาน (r = .639) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านความสำเร็จในงาน (r = .644) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านการเป็นที่ยอมรับ (r = .696) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค	**ความสุขในการทำงาน**				
	ด้านติดต่อสัมพันธ์	**ด้านความรักในงาน**	**ด้านความสำเร็จในงาน**	**ด้านการเป็นที่ยอมรับ**	**โดยรวม**
ด้านการควบคุม	.329**	.591**	.537**	.537**	.537**
ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ	.421**	.466**	.430**	.430**	.430**
ด้านผลกระทบของปัญหาและความยุ่งยากต่อชีวิต	.421**	.632**	.609**	.609**	.609**
ด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา	.446**	.747**	.620**	.620**	.620**
โดยรวม	.491**	.727**	.655**	.655**	.655**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r = .655) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจากการที่ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคค่อนข้างสูง จะทำให้มีความสุขในการทำงานสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความสามารถจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมปัญหา และพยายามเอาชนะความยากลำบากด้วยจิตใจที่เข้มแข็งและมีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน สามารถเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ด้วยการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความมุ่งมั่น อดทน เพื่อความสำเร็จ อีกทั้งยังสามารถรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และพยายามจัดการปัญหาให้อยู่ในวงจำกัด ลดขั้นตอนของการทำงานให้สั้นและง่าย เพื่อป้องกันความยุ่งยากและซับซ้อน รวมถึงการคำนึงถึงเป้าหมายในการทำงาน

เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต สามารถก้าวผ่านปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมุ่งมั่นจนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและมีความสุขในการทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านติดต่อสัมพันธ์ (r = .491) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านความรักในงาน (r = .727) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านความสำเร็จในงาน (r = .655) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ด้านการเป็นที่ยอมรับ (r = .655) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. การเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีการเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศนั้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเองในการแก้ปัญหา มองโลกในแง่ดี คิดในด้านบวก พอใจในตนเอง กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จ การที่เห็นคุณค่าในตนเองจะทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองในแง่ดี พร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างและขัดแย้งกับตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดี และความรู้สึกทางบวกต่อบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ Coopersmith [7] ที่กล่าวว่า การที่บุคคลรับรู้และประเมินตนเอง แล้วแสดงออกในแง่เกี่ยวกับการยอมรับและไม่ยอมรับตนเอง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงขอบเขตความเชื่อที่มีต่อตนเอง ในด้านการมีความสำคัญ ด้านการมีอำนาจ ด้านการมีความสามารถ และด้านการมีคุณความดี รวมไปถึงการรับรู้และประเมินจากบุคคลอื่นที่มีต่อตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากคำพูด และพฤติกรรมที่แสดงออกมาของบุคคลนั้น

2. ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค

ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความสามารถจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ และเข้าใจสถานการณ์รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมปัญหา และพยายามเอาชนะความยากลำบากด้วยจิตใจที่เข้มแข็งและมีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน สามารถเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ด้วยการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความมุ่งมั่น อดทน เพื่อความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ Stoltz [4] ที่กล่าวว่า ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค หมายถึง ความสามารถในการควบคุมปัญหาเมื่อมีอุปสรรค สามารถจำกัดขอบเขตของความเสียหาย และอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหานั้นได้

3. ความสุขในการทำงาน

ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีความสุขในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 แสดงให้เห็นว่าข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีทัศนคติที่ดี มีความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในใจของข้าราชการ รวมถึงอารมณ์ที่แสดงออกทางด้านบวกมากกว่าทางด้านลบ จากการใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมในการทำงาน รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สนุกกับงานที่ทำ พยายามที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นความสุขที่ได้รับจากการทำงาน เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกในอารมณ์ทางบวก เช่น การยิ้ม หัวเราะ มีความปลาบปลื้มใจ มีความสนุกสนาน มีความสุข ทำให้สถานที่ทำงานเป็นที่ที่น่ารื่นรมย์ และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี บุคคลที่ปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสุขสนุกสนาน ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในที่ทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Manion [8] ที่กล่าวว่า ความสุขในการทำงาน หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้ จากการกระทำที่สร้างสรรค์ของตนเอง การแสดงออกโดยการยิ้ม หัวเราะ มีความปลาบปลื้มใจ นำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นอารมณ์ทางบวกที่เกิดจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

สรุปผลการวิจัย

การเห็นคุณค่าในตนเองด้านการมีความสำคัญ ด้านการมีอำนาจ ด้านการมีความสามารถ และด้านการมีคุณความดีมีสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องมาจากข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเองในการแก้ปัญหา มองโลกในแง่ดี คิดในด้านบวก พอใจในตนเอง กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จ การที่เห็นคุณค่าในตนเอง จะทำให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองในแง่ดี พร้อมที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่าง และขัดแย้งกับตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดี และความรู้สึกทางบวกต่อบุคคลอื่น อีกทั้งข้าราชการมีการยึดมั่นในมาตรฐานของสังคม โดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กองทัพอากาศกำหนดไว้ ไม่กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ขัดต่อกฎระเบียบและวินัย มีความรับผิดชอบต่อภารกิจหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม การไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม จึงส่งผลให้ข้าราชการรู้สึกที่ดีเกิดขึ้นภายในจิตใจ รวมถึงอารมณ์ที่แสดงออกทางด้านบวก แสดงให้เห็นว่าข้าราชการมีความสุขในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Coopersmith [7] ที่กล่าวว่า การที่บุคคลรับรู้และประเมินตนเอง แล้วแสดงออกในแง่เกี่ยวกับการยอมรับและไม่ยอมรับตนเอง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงขอบเขตความเชื่อที่มีต่อตนเองในด้านการมีความสำคัญ ด้านการมีอำนาจ ด้านการมีความสามารถ และด้านการมีคุณความดี รวมไปถึงการรับรู้และประเมินจากบุคคลอื่นที่มีต่อตนเอง ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากคำพูดและพฤติกรรมที่แสดงออกมาของบุคคลนั้น

ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคมีความสัมพันธ์ด้านการควบคุม ด้านสาเหตุและความรับผิดชอบ ด้านผลกระทบของปัญหาและความยุ่งยากต่อชีวิต และด้านความอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา มีสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องมาจากข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีความสามารถจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์

หาสาเหตุได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมปัญหา และพยายามเอาชนะความยากลำบากด้วยจิตใจที่เข้มแข็งและมีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน สามารถเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ด้วยการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความมุ่งมั่น อดทน เพื่อความสำเร็จ อีกทั้งยังสามารถรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และพยายามจัดการปัญหาให้อยู่ในวงจำกัด ลดขั้นตอนของการทำงานให้สั้นและง่าย เพื่อป้องกันความยุ่งยากและซับซ้อน รวมถึงการคำนึงถึงเป้าหมายในการทำงานเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต สามารถก้าวผ่านปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมุ่งมั่นจนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและมีความสุขในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Stoltz [4] ที่กล่าวว่า ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค หมายถึง ความสามารถในการควบคุมปัญหาเมื่อมีอุปสรรค สามารถจำกัดขอบเขตของความเสียหาย และอดทนต่อความความยืดเยื้อของปัญหานั้นได้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสุขในการทำงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับสูง นับเป็นสิ่งที่ดีและควรสนับสนุนให้ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศมีการสร้างระดับความสุขในการทำงานเพิ่มมากขึ้นไปอีก ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ รับรู้ถึงสัมพันธภาพที่ดี ที่เกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงาน โดยมีการให้และรับความช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกัน สนทนาพูดคุยอย่างเป็นมิตร ทำให้เกิดมิตรภาพและความรู้สึกเป็นสุข ตลอดจนรู้สึกว่าอยู่ท่ามกลางเพื่อนร่วมงานที่มีความรักและปรารถนาดีต่อกัน มีความรู้สึกรักและผูกพันอย่างเหนียวแน่นกับงาน ทำในสิ่งที่ตนเองถนัดหรือสนใจมีความกระตือรือร้น และพึงพอใจในการที่จะปฏิบัติงาน ปรารถนาที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จด้วยความเต็มใจ รู้สึกเป็นสุขเมื่อได้ปฏิบัติงาน มีความภาคภูมิใจที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบในงาน รู้สึกมีคุณค่าและภาคภูมิใจที่ปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสบความสำเร็จในการทำงาน และรับรู้ว่าตนเองได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน รวมถึงการมีความสุขทุกครั้งที่ได้พัฒนาตนเองให้เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ช่วยเหลือบุคคลอื่น สร้างคุณประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม เพื่อเข้าสู่ชีวิตที่มีความสุขอย่างแท้จริง (Authentic Happiness)

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวมของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ดังนั้น กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศควรมีการพัฒนาส่งเสริมให้ข้าราชการมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น กล้าที่จะเผชิญกับปัญหา โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถตนเองในการแก้ปัญหา มองโลกในแง่ดี คิดในด้านบวก พอใจในตนเอง กล้าคิดกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุความสำเร็จ การที่มีข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้น จะทำให้มีทัศนคติต่อตนเองในแง่ดีพร้อมที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่าง และขัดแย้งกับตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดี และความรู้สึกทางบวกต่อบุคคลอื่น งานที่ทำก็จะออกมาดี และส่งผลให้ข้าราชการมีความสุขในการทำงาน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคโดยรวมของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารอากาศอยู่ในระดับสูง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงาน ดังนั้น กรมกิจการพลเรือนทหาร

อากาศควรมีการพัฒนาส่งเสริมให้ข้าราชการมีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถจัดการสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ หาสาเหตุได้เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น รับรู้และเข้าใจสถานการณ์ รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เผชิญอยู่ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมปัญหา และพยายามเอาชนะความยากลำบากด้วยจิตใจที่เข้มแข็งและมีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน สามารถเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส ด้วยการกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความมุ่งมั่น อดทน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต สามารถก้าวผ่านปัญหาและอุปสรรคได้อย่างมุ่งมั่นจนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและมีความสุขในการทำงานได้

เอกสารอ้างอิง

[1] จอม รุ่งสว่าง, นโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ประจำปี 2560 [Online]. Available: http://www.rtaf.mi.th/th/Documents/Publication/ RTAF_Policy_2560-2561.pdf, [Accessed: 20 กุมภาพันธ์ 2561]

[2] เกียรติวรรณ อมาตยกุล, พลังแห่งความเชื่อมั่น, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ที.พี.พริ้นท์ จำกัด, 2543.

[3] จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล, ผลของการจัดโปรแกรมการฝึกการกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

[4] Stoltz, P. G., Adversity Quotient: Turning Obstacles into Opportunities, John Willey & Son, New York, 1997.

[5] ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์, AQ พลังแห่งความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: ธรรกมลการพิมพ์, 2551,

[6] Yamane Taro, Statistic, An Introductory Analysis, 2nd Ed., Harper and Row, New York, 1967.

[7] Coopersmith, The Antecedent of Self Esteem, Consulting Psychologists Press Inc, California, 1981.

[8] Manion, “Joy at work: creating a positive workplace”, Journal of Nursing Administration, 33(12):652 - 659, December 2003.